

Older and Better: Tehillim Chapter 71 (Part II)

Rabbi Shmuel Silber

1. תהילים פרק עא פסוק ט

אל-תשליכני לעת זקנה בכליות פה אל-תעזبني:

Do not cast me away at the time of old age; when my strength fails, do not forsake me.

2. מדרש תהילים (בובר) מזמור עא

[ד] [עא, ט] אל תשליכני לעת זקנה. שזקנתי בגלות. ככלות חי. שאין בי מעשים טובים, אל תעזبني. וכל המזמור מצער הגלות הזה.

3. אבן עזרא תהילים פרק עא פסוק ט

(ט) אל – הטעם כאשר עזרתני מנורו עזרני עת זקנתי:

4. רד"ק תהילים פרק עא פסוק ט

(ט) אל תשליךני. עתה כשאני זקן וכלה בחיי אל תשליךני ולא תעזبني, היה אתה חיי ומעוזי:

5. אגדת בראשית (בובר) פרק לה

אמר דוד לפניו הקדוש ברוך הוא רב"ש"ע אל תשליךני לעת זקנה וגומר (תהלים עא א). כשהיהיתי נער היתי יוצא למלחמה ונוטן נפשי על בניך, ועכשו שהזקנתי איןنبي עוד כה, והן אומרם עד מתי הזקן זה חי.

6. אלשיך על תהילים פרק עא פסוק ט

כי באמורך כי בזקנה אין צrisk שמירה מה' ... כי אני בוטח בעצמי גם בזקנה ועל כן אמרתי אל תשליךני וכו' כי זה תלוי זהה, כי בהיות אויבי הנפש בעולם אויבי הגוף מצלחים כמה מיעצים יחד אלו עם אלו:

7. בעל שם טוב בראשית פרשת נח

ס. יש פעם שאדם רוצה להתפלל בהתלהבות ואינו יכול שאיבריו כבדים עליו, ור' ישראל בעל שם זה אמר, שודוד המלך ע"ה התפלל על זה (תהלים ע"א, ט) אל תשליךני לעת זקנאמב) שאיבריו כבדים עליו כזקן: (אור תורה פרשת עקב, אור האמת דף י"ח ע"ב)

8. לט"י מקליס פרק עט פסוק ט

(ט) נעת זקינך – מס זקנתי צחטלים כלומר שחטلت כי ברכך:

9. בעל שם טוב בראשית פרשת נח

סז. מהבעל שם טוב ביאור עניין אל תשליךני לעת זקנה, הכוונה שאל ישליך העת לידי זקנה, כי לפעמים נופל העבודה של האדם לידי זקנה באמצעות המשך הזמן וכו': (אור המאיר פרשת יתרו)

10. שמות פרק ית

(א) וַיִּשְׁמַע יְתָרו כֹּהן מִדְיָן חֹתֶן מֹשֶׁה אָתָּה בְּלֹא אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וְלִישְׁרָאֵל עָמָךְ כִּי הָזֹאת יְקֻנֶּךָ
אֶת-יְשְׁרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

Now Moses' father in law, Jethro, the chieftain of Midian, heard all that God had done for Moses and for Israel, His people that the Lord had taken Israel out of Egypt.

11. ר"ש"י שמות פלק יט פסוק ה

(ה) וַיִּשְׁמַע יְתָרו - מִכֶּן שָׁמְעוּכָה שָׁמְעָנוּ וְצָה, קְרִיעַת יִסְׁכָּפָה וּמִלְחָמַת עַמְּלָק:

12. אש קודש פר' יתרכו שנות תש**פרשת יתרו**

ב"ה יתרו. בשחת זה היהתי בחחנא

(העתק מכנייק המחבר הק' זלהיה)

וישמע יתרו וכור ופרשבי מה שמועה שמע ובא. קיס ומלחמת עמלק, ונודעת הקושיה בספרי כי א"ם פרן הח"ק זזוקלה"ה ובשאר טפ"ק, מה שואל רשי מה שמועה שמע ובא. הא הפסוק מפרש כי הוציא ד' את ישראל ממצרים. ולמה משיב רשי קיס ומ"ג. ולא כמו שמספרש בפסוק כי הוציא וכו'.

אבל קבהת בדבר היתה, ואפשר לרמז גם להא שאיתה בספה"ק בית אהרן על דברי רשי (בואהנן) שמע ישראל וכור שלא יהא לבך חלוק על המקומות. ואומר בקדשו. שלא תאמיר במקומות הזה אפשר לעבד את ד'. ובמקומות הזה א"א לי רק בכ"ם צדיקים לעבד את ד' ע"כ. לכן אילו קבלו ישראל את התורה בארץ בא"י היו חשבים שירק במקומות ובביהם אפשר להם לקיים אותה ולא כשלם בנולח ומטורדים. לכן נון ד' להם התורה בדברך וטלטל שידעו שככל מקום צדיקים לקיימת, וכך לא יהא לבך חלוק על המקומות.

לכן אפשר רשי זיל שואל בזאת על יתרו מה שמועה שמע "ובא", למה הוזכר לבא, כי היה יכול לשבת ב ביתו ולשלוח למשיר שישלח לו אויה איש מישראל שיגירו וילמדו תורה, כמו שהוא שב לבינו לגייר את בני משפטתו וע"ז מתרץ קיס ומלחמת עמלק, כי צמלך רצה לקרומ, ואיך זה עולה בדעתו שיוכל זאת אחר קיס שראתה שפהה וכו'. אבל צמלך חשב כיון שהם בדרך, חי' יכול להם, אף שכבר היו במדרגה גודלה כו, וזה אשר קרד "בדורך", שע"ז סמן, לכן אמר יתרו איך לא די לקבל את התורה בביתך בלבד אלא מוכרת אני ללכת שמה ולקבלה בדרך ג'כ', ואנו אוכל להיות יהודי גם בביתך, היינו שע"ז שמע שאחר קיס הייתה מלחמת עמלק שחשב שבדורך יוכל להם הוצרך גם יתרו לבא בדרך ולמדרב ולהתגieren.